

Vreemdelingencirculaire 1994 Leemtewet

JU

Circulaire aan politie en Marechaussee

24 juni 1998/Nr. 695738/98/IND
Uitvoeringsbeleid

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Staf van de Koninklijke

Marechaussee

Onderwerp: Leemtewet (wijziging
Vreemdelingenwet)

Code: TBV 1998/15

Geldig vanaf: 1 juli 1998 tot 1 juli 2001

Juridische achtergrond:

Vreemdelingencirculaire 1994

Algemeen

Op 1 juli 1998 treedt de zogeheten 'Leemtewet' in werking.

Deze Leemtewet regelt en repareert een aantal kwesties in de Vreemdelingenwetgeving. Naar aanleiding van de genoemde wijzigingen wordt de Vreemdelingencirculaire 1994 in onderstaande zin gewijzigd.

Hoofdstuk A5/Toezicht

Door de komst van de Leemtewet wordt de Koninklijke marechaussee rechtstreeks bij wet bevoegd tot het uitoefenen van het Mobiel Toezicht Vreemdelingen, waardoor de noodzaak voor het gebruik van de terzake opgestelde Koninklijke Besluiten vervalt.

Tevens is de mogelijkheid voor het geven van een stopteken (met name ten behoeve van het Mobiel Toezicht Vreemdelingen) thans wettelijk geregeld.

1.4.4 De Koninklijke marechaussee

De huidige tekst wordt vervangen door de onderstaande tekst:

Ambtenaren van het Wapen der Koninklijke marechaussee oefenen hun toezichtstaken (in casu: het Mobiel Toezicht Vreemdelingen - MTV) uit onder leiding van de Commandant van de Koninklijke marechaussee.

De Minister van Justitie bepaalt na overleg met de Minister van Defensie in welke gevallen deze ambtenaren hun werk moeten uitoefenen.

4.2 *Sttaande houden ter vaststelling identiteit, nationaliteit en verblijfsrechtelijke positie*

Na de huidige tekst wordt toegevoegd:

Op grond van art. 4b, Vw zijn de met het toezicht belaste ambtenaren bevoegd vervoermiddelen te onderzoeken waarmee, naar hun redelijk oordeel, personen worden vervoerd met betrekking tot wie zij een toezichthoudende taak hebben. Ook zijn zij bevoegd om van de bestuurder van een voertuig, of de schipper van een vaartuig, waarmee personen worden vervoerd ten aanzien van wie zij een toezichthoudende taak hebben, te vorderen dat deze zijn vervoermiddel stilsthoudt en naar een door hen aangewezen plaats overbrengt.

De ambtenaren zijn bevoegd inlichtingen te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden, en mogen daarvan kopieën maken (zie ook 5.2).

Hoofdstuk A6/Uitzetting

Artikel 23, Vreemdelingenwet komt als volgt te luiden:

1. Wanneer het verblijf van een vreemdeling in Nederland niet of niet langer is toegestaan, geschiedt de uitzetting niet dan op last van Onze Minister. Onze Minister kan van deze bevoegdheid mandaat verlenen aan een ambtenaar, belast met de grensbewaking of met het toezicht op vreemdelingen.

2. Onze Minister kan gevallen aanwijzen waarin geen last tot uitzetting nodig is.

Deze wijziging van artikel 23, Vw strekt er enkel toe de formulering van het artikel in overeenstemming te brengen met de bedoeling die de wetgever bij de wijziging ten gevolge van de derde tranche van de Awb had (zie TBV 1997/12): de last tot uitzetting dient in alle gevallen door of namens de Minister van Justitie te worden gegeven. Het toegevoegde tweede lid strekt ertoe de situatie te handhaven dat in sommige gevallen geen last tot uitzetting nodig is, voordat tot uitzetting kan worden overgegaan.

Deze tekstwijziging heeft geen gevolgen voor de tekst van de Vreemdelingencirculaire. De tekst van

TBV 1997/12 is dan ook onverminderd van toepassing.

Hoofdstuk A7/Vrijheidsontneming

Artikel 34j, Vw is zodanig gewijzigd, dat het uit eigen beweging intrekken van de maatregel tot vrijheidsontneming door de bevoegde autoriteiten niet in de weg staat aan een eventuele latere vernietiging van de toepassing van de maatregel door de rechter, indien de vreemdeling daarbij belang zou hebben. Dit belang heeft hij, indien hij op basis van het feit dat komt vast te staan dat de maatregel tot vrijheidsontneming onrechtmatig was, een vordering tot schadevergoeding kan indienen.

Het bovenstaande is conform hetgeen is voorzien in artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht.

Gelet op deze wijziging van art 34j komt de tekst van A7/4.6 (schadevergoeding) als volgt te luiden:

Indien de rechtbank de opheffing van een maatregel strekkende tot vrijheidsontneming beveelt, dan wel de vrijheidsontneming reeds voor de behandeling van het verzoek om opheffing van die maatregel wordt opgeheven, kan de rechtbank aan de vreemdeling een vergoeding ten laste van de Staat toekennen voor de schade die deze ten gevolge van de onterecht toegepaste vrijheidsontneming heeft geleden (art. 34j, Vw).

Hoofdstuk B7/Asielzoekers en vluchtelingen

A. *Indiening van een asielaanvraag in een aanmeldcentrum*

Aanmelding

Voor de inwerkingtreding van de Leemtewet diende de asielzoeker zowel een aanvraag om toelating als vluchteling (model f) als een aanvraag om verlening van een vergunning tot verblijf (model a) in. Vanaf de datum van inwerkingtreding van de Leemtewet wordt een asielzoeker uitsluitend in de gelegenheid gesteld om een aanvraag om toelating als vluchteling in te dienen. Daarbij wordt ambts-halve onderzocht of aan de vreemde-

ling een vergunning tot verblijf op grond van klemmende redenen van humanitaire aard kan worden verleend.

Indien de asielzoeker meent dat hij tevens in aanmerking komt voor verlening van een vergunning tot verblijf onder beperking, dan dient hij hiervoor een aanvraag in te dienen bij de korpschef. In de asielprocedure wordt uitsluitend de aanspraak op een vergunning tot verblijf om klemmende redenen van humanitaire aard beoordeeld.

Indien de zaak daartoe aanleiding geeft, dient ambtshalve te worden getoetst of betrokkene in aanmerking komt voor een VVTV of voldoet aan het beleid als genoemd in B7/13.

Beslissing in eerste aanleg

Het dictum van een niet-inwilligende beslissing bevat slechts JN beslissing, namelijk de beslissing op de aanvraag om toelating als vluchteling. Indien aan de asielzoeker een vergunning tot verblijf om klemmende redenen van humanitaire aard of een vtv wordt verleend, bestaat het dictum uit twee beslissingen:

- niet-inwilliging van de aanvraag om toelating als vluchteling;
- verlening van de vergunning tot verblijf, danwel de vtv.

Bezwaarprocedure

Indien de asielaanvraag in eerste aanleg niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond was verklaard en de asielzoeker een vrijheidsbeperkende of -ontnemende maatregel op grond van de Vreemdelingenwet was opgelegd, kon de asielzoeker vlr de inwerking-treding van de Leemtetwet een bezwaarschrift indienen tegen de weigering van de vergunning tot verblijf (model a). Geen bezwaar was mogelijk tegen de weigering van de toelating als vluchteling; artikel 29 Vw stelde rechtstreeks beroep bij de rechtbank open (sprongberoep).

Artikel 29 Vw is nu zo gewijzigd dat de procedure tegen de weigering van de A-status en de procedure tegen de ambtshalve beslissing om geen vergunning tot verblijf te verlenen samenvallen. Indien de asielaanvraag in eerste aanleg niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is verklaard en de asielzoeker een vrijheidsbeperkende of -ontne-

mende maatregel op grond van de Vreemdelingenwet is opgelegd, is in het geheel geen bezwaar meer mogelijk. Tegelijk met de weigering van de A-status, kan de vreemdeling ook tegen de ambtshalve weigering van de vergunning tot verblijf rechtstreeks beroep instellen bij de rechter.

Indien in deze gevallen na de inwerking-treding van de Leemtetwet toch een bezwaarschrift wordt ingediend, moet dat bezwaarschrift onverwijld als beroepschrift naar de rechtbank worden doorgezonden.

Bezwaarschriften tegen de weigering van een vergunning tot verblijf, die voor de inwerking-treding van de Leemtetwet zijn ingediend, moeten nog wel op de oude wijze worden behandeld.

In alle andere gevallen, waarin de asielaanvraag dus niet in eerste aanleg niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is verklaard of waarin geen vrijheidsbeperkende of -ontnemende maatregel op grond van de Vreemdelingenwet is opgelegd, blijft bezwaar mogelijk. Het bezwaarschrift kan dan zowel zijn gericht tegen de weigering van de A-status, als ook tegen de beslissing om niet ambtshalve een vergunning tot verblijf te verlenen. Het bezwaarschrift wordt behandeld op dezelfde wijze als voor de invoering van de Leemtetwet. De invoering van de Leemtetwet heeft geen gevolgen voor de hoorplicht. De heroverwegingen van de beslissing om geen A-status of een vergunning tot verblijf te verlenen, worden in JN beschikking opgenomen.

Aanvragen om een vtv-humanitair bij de korpschef

Deze wijziging heeft ook gevolgen voor de toepassing van artikel 11 Vreemdelingenwet in geval van een aanvraag tot verlening van een vergunning tot verblijf om klemmende redenen van humanitaire aard bij de korpschef. Wanneer uit deze aanvraag blijkt dat de vreemdeling niet om reguliere doeleinden om deze vergunning vraagt, maar op asielgronden (dit blijkt bijvoorbeeld uit een beroep op het Vluchtelingenverdrag, art. 3 EVRM, het Anti-Folterverdrag of het traumatabeleid), dan dient de vreemdeling verwezen te worden naar een aan-

meldcentrum voor indiening van een asielaanvraag.

Het bovenstaande leidt ertoe, dat de huidige tekst van B7/3.3 wordt vervangen door de onderstaande tekst.

B7/3.3 Indiening van een asielaanvraag in een aanmeldcentrum

De vreemdeling wordt in de gelegenheid gesteld tot het invullen van het formulier betreffende het aanvragen van toelating als vluchteling (model f, bijlage 4 VV).

Deze aanvraag kan mede ten behoeve van de inwonende kinderen beneden de leeftijd van 15 jaar worden gedaan. De vreemdeling wordt een afschrift van het door hem ondertekend aanvraagformulier (model f van bijlage 4 VV) verstrekt.

Voor asielzoekers die de leeftijd van 12 jaar nog niet bereikt hebben, geldt het gestelde onder 13.3: de asielaanvraag kan alleen door diens wettelijk vertegenwoordiger worden ingediend.

B. Terminologie

Meer in algemene zin geldt, dat waar in de Vreemdelingen-circulaire 1994 momenteel wordt gesproken over een gelijktijdige aanvraag om toelating als vluchteling en om een vergunning tot verblijf om klemmende redenen van humanitaire aard (of woorden van gelijke strekking), vanaf heden dient te worden gelezen:

'een aanvraag om toelating als vluchteling'.

Waar nodig zal de Vreemdelingen-circulaire in bovenstaande zin worden aangepast.

C. Schiphol en andere buitengrensdorlaatposten

Na de wijziging van de Vreemdelingenwet op 1 januari 1994, is de mogelijkheid voor toepassing van art. 7a, tweede j/ derde lid na de beslissing op een aanvraag door jurisprudentie terzake beperkt. De Leemtetwet herstelt dit. Voor de toepassing van art. 7a, Vw zijn criteria aangelegd, die in de onderstaande tekst worden opgesomd.

Ook zijn in de onderstaande tekst enkele wijzigingen uit TBV 1996/11 opgenomen, die nog niet in de Vreemdelingen-circulaire waren ver-

werkt. Voor het overige blijft TBV 1996/11 vooralsnog van toepassing. Gelet op het voorgaande wordt de huidige tekst van B7/14 vervangen door de onderstaande tekst:

B7/14 Schiphol en andere buitengrensdorlaatposten

Ten aanzien van vreemdelingen, die zich aan een buitengrensdorlaatpost melden en toelating als vluchteling beogen geldt dezelfde procedure als beschreven onder 3 (aanmelding en indiening van de aanvraag in een aanmeldcentrum). Dit geldt zowel ten aanzien van asielzoekers die zich op een luchthaven (bijvoorbeeld Schiphol) aanmelden, als ten aanzien van asielzoekers die in een zeehaven te kennen geven een asielaanvraag te willen indienen.

Na deze aanmelding en indiening van de asielaanvraag wordt een zogeheten plaatsingsbeslissing genomen. Deze houdt in, dat de vreemdeling zich op grond van art. 7a, Vw tweede j/ derde lid, Vw op een aangewezen plaats dient op te houden.

Geregeld wordt getoetst of de genomen plaatsingsbeslissing gehandhaafd blijft. Hierbij speelt de beoordeling van het rapport van gehoor een belangrijke rol. Het kan zijn dat de asielzoeker die aanvankelijk in het Grenshospitium werd ondergebracht de verdere toegang tot Nederland niet langer wordt geweigerd en dat hij in een onderzoeks- en opvangcentrum wordt geplaatst. Ook kan de maatregel van art. 7a, tweede lid, Vw ten aanzien van een asielzoeker, die in eerste instantie naar een onderzoeks en Opvangcentrum was verwezen, worden beëindigd. Deze laatste asielzoeker zou aan de hand van het opgestelde rapport van gehoor evenwel alsnog in het Grenshospitium kunnen worden geplaatst. Dit zal bijvoorbeeld voorkomen indien de asielzoeker tijdens het eerste gehoor op Schiphol duidelijk onjuiste gegevens heeft verschaft over zijn identiteit en nationaliteit.

Voor de (voortzetting van de) toepassing van art. 7a, tweede j/ derde lid gelden de volgende – niet cumulatieve – criteria:

- de asielaanvraag kan binnen de AC-procedure als kennelijk ongegrond of niet-ontvankelijk worden afgedaan;
- de asielzoeker maakt deel uit van een grotere groep asielzoekers die op

hetzelfde moment arriveert, waarbij aanleiding bestaat om uitgebreid onderzoek te plegen naar de herkomst of oorzaak daarvan;

- er is sprake van ‘misbruik van de asielprocedure’, bijvoorbeeld doordat de asielzoeker onjuiste informatie heeft verstrekt over zijn reis of identiteit, of zich van zijn al dan niet vervalste reisdocument heeft ontdaan of zijn retourticket heeft verscheurd;

- ten aanzien van de asielzoeker, zijn identiteit en nationaliteit, asielrelaas of overgelegde documenten is nader onderzoek of analyse noodzakelijk, teneinde te bepalen of sprake is van een kennelijk ongegronde of niet-ontvankelijke aanvraag;

- ten aanzien van de asielzoeker is bij een andere staat een verzoek tot overname ingediend op basis van de Overeenkomst van Dublin;

- ten aanzien van de asielzoeker is een claim gelegd bij de aanvoerende maatschappij.

Geen (verdere) toepassing van art. 7a, 2e j/ 3e lid, Vw. zal plaatsvinden indien een voorlopige voorziening door de rechter wordt toegewezen of indien geen zicht is op uitzetting.

Tegen de vrijheidsbepalende of vrijheidsontnemende maatregelen van art. 7a, Vw kan overeenkomstig art. 34a, Vw beroep worden ingesteld bij de rechtbank (zie ook A8/3.3). Bezwaar of administratief beroep is niet mogelijk. De betrokken asielzoeker wordt bij de uitreiking van de aanwijzing ex art. 7a, Vw door de grensbewakingsambtenaar schriftelijk gewezen op deze beroepsmogelijkheid.

Alle bovenstaande wijzigingen worden zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingencirculaire 1994 verwerkt.

Ik verzoek u de onder u ressorterende ambtenaren belast met het toezicht op vreemdelingen in bovenstaande zin in te lichten.

*Den Haag, 24 juni 1998.
De Staatssecretaris van Justitie,
Namens de Staatssecretaris,
Het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
L. Elting.*